

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CĂSĂRESCU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON No. 748

S U M A R

PRO DOMO! Răspuns la articolul d-lui Drăghicescu din Revista Judiciară, de d-l Titulescu.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Curtea de casație, s. I și Curtea de apel București, s. III: *Tănaș Chirca cu Maria Georgescu și alții, cu o Observație.*

Curtea de apel București, s. I și Trib. Notariat Ilfov: *Direcția C. F. R. cu Căpitan Pandele, pentru validarea popririi pe pensie.*

O nouă revistă.

PRO DOMO!

RĂSPUNS LA ARTICOLUL D-LUI DRĂGHICESCU DIN REVISTA JUDICIARĂ NO. 1

«Revista judiciară», organ care n'a văzut lumina de cit la 15 Aprilie a. c., publică în primul său număr un articol intitulat: «Necesitatea sociologiei pentru studiile juridice» de d-l Drăghicescu, maestru de conferințe la Facultatea de litere din București.

Autorul începe prin a constata empirismul excesiv ce domnește în predarea dreptului la noi; și pentru că—crede D-sa—acest empirism e datorit școlii franceze, unde: «*analiza minuțioasă a fie-cărui text în parte absoarbe mai pe toți profesorii*», nu se dă în lături a vedea în facultatea pariziană și în diplomații ei, din care se recrutează profesorii noștri, cauza «*mentalității îndorât rămasă și foarte strimță a studenților noștri în drept*».

Lipsește școlii franceze generalizarea, — zice d-sa—pe care o concretisează așa bine Goethe în două versuri din Faust,

«*Și fiind-că veni vorba de un poet german*», notează d-l Drăghicescu colosala superioritate a educațiunii juridice germane, care presupune că ai urmat un curs de *filosofia dreptului*; aci, tot adevărul!

Diploma noastră de licență? O diplomă de incapacitate; pentru ce? pentru că la facultatea noastră juridică nu există un curs de *filosofia dreptului*.

Toți diplomații de la Paris nuli!

Pentru ce? Pentru că la Paris nu e o catedră

de *filosofia dreptului*, care singură are monopolul de a ne ridica mentalitatea în materie juridică.

Abia scapă de furia autorului d-l Dissescu, și doi tineri doctori, *de la Paris* de alt-fel; cari par că ar putea ridica «*cu ceva*» nivelul studiilor juridice de la noi.

Or, dacă avem cheia progresului, descoperită de d-l Drăghicescu, de ce nu ne-am servi de dinsa? Magistratii, membrii corpurilor leguitoare, toată lumea va resimți binefacerile propunerii d-lui Drăghicescu.

O catedră de *filosofia dreptului* la facultatea noastră juridică, și «*tout sera pour le mieux dans le meilleur des mondes*»!

«*Ce ar trebui mai mult de cit alt pentru a îmbunătăți starea de azi a studiilor juridice de la noi?*»

Și d-l Drăghicescu nu s'a mulțumit a ne arăta avantajile științifice, ce ar decurge din propunerea domniei-sale.

El s'a gândit la tot, ca un reformatore predestinat! Și chiar la partea bugetară; căci are grijă a ne spune că din moment ce noua catedră va fi comună facultății de drept și celei de litere, «*retribuția ei ar trebui, dacă nu dublată, dar în tot cazul augmentată în limitele posibilului*».

El s'a gândit chiar la scrupulele ce ar putea ridica propunerea sa în persoana compatrioților, pe vremea asta de criză financiară; și pentru a le împăca, citează casurile lui Fichte și Hegel, chemați a specula abstracțiunii la universitățile create totmaî după dezastrul național și financiar de la Sena. La un lucru pare însă că nu s'a gândit d-l Drăghicescu: la titularul catedrei ce reclamă cu atâta insistență. Să ne permită însă să credem că uitarea e numai aparentă și că nu va simți mare greutate a ne răspunde cine, după dînsul, e mai pregătit pentru ocuparea scaunului universitar, făcător-de-minuni, ce preconiză.

După cum se vede, articolul d-lui Drăghicescu conține o parte critică și un remediū, elemente esențiale unei propuneri serioase.

Totuși, dacă autorul nu ne-ar fi o persoană cunoscută, dacă n'aveam — pină aci, cel puțin —

convingerea că ceea-ce el scrie e cugetat în mod serios, iar nu de ocazie, n'am fi relevat nici o dată rindurile în chestiune, chiar pentru a le combate, atît ne pare de aparentă nepregătirea de a scri în această direcție ce ele revelă.

Dar pentru că, de la o vreme încoace, observăm că d-l Drăghicescu lasă domeniul propriei sale competențe, pentru a-și da cuvîntul asupra unor chestiuni, cari își au cugetători mai pregătiți ca d-sa; și pentru că avem convingerea că, *redus la specialitatea lui, d-l Drăghicescu poate fi util*, dorim a ne asocia celor care voesc a-î dovedi că e în interesul său propriu a nu face pe a-tot-știutorul, sub pedeapsă de a i se vedea contestată mai tirziu competența în chestiuni de domeniul său.

Și cu aceasta aduc un serviciu și opiniunei publice, care a fost indusă în eroare asupra valorii școalei franceze în drept și asupra gravității răului de care suferă învățămîntul nostru juridic, rău care are nevoie de multe, multe alte remedii, în afară de cel propus de doctorul Drăghicescu.

Am dat de curînd publicității (*) ideile cari, după noi, trebuesc să domine educațiunea juridică.

Cel ce și-a dat oboseala a le citi a putut vedea că *deși elev al școalei franceze*, ne-am ridicat cu toată energia contra celor cari fac din educația juridică o înregistrare de soluții, contra empirismului ce mărturisesc facultățile noastre.

Am dovedit *utilitatea practică* ce ar decurge dintr'o educație teoretică, bine înțeleasă, și am arătat că prin *teorie* în drept, înțeleg perfectă pricepere a naturii sociale ce presintă științele juridice.

Am mai spus că, fără o pregătire în această direcție e o mare greșală a începe studiul direct al codurilor, pentru a nu trage concluziuni false ca: dreptul e legea sau dreptul e fix.

În fine am insistat asupra metodei ce trebuie să urmăim în studiul dreptului și am spus că eu nu poate fi de cit *generalizarea* omului de știință.

Ideile acestea — de care se inspiră în special cursul de drept civil ce facem la facultatea de Iassy — le-ar putea subscrie și d-l Drăghicescu, pentru că ele sunt cit se poate de juste și pentru că ele milită toate în favoarea scopului său: crearea unei catrede de sociologie la facultatea juridică.

Dacă nu ne deosebim în concluziuni, atunci pentru ce critică?

(*) Vezi *Curierul Judiciar*, 27 Martie 1905, articolul: «Cum trebuie să înțelegem educațiunea juridică?».

Pentru că d-l Drăghicescu nu s'a mulțumit a face afirmații generale, ca *altă dată* (1), pentru că d-sa a crezut de cuviință că spre a convinge opinia publică de adevărul spuselor sale era nevoie a *tăgădui școala franceză și pe diplomații ei* — *adică pe toată lumea și pe d-sa, fără să vrea* (2) — pentru că a voit să pară documentat în partea critică și bine armat în remediarea răului ce constata la noi! și într'o direcție și în cea-laltă s'a arătat insuficient!

* * *

De unde ține d-l Drăghicescu că la facultatea de drept din Paris domnește un empirism egalat numai de acel al facultăților noastre?

De unde scoate d-sa calul acesta de bătae — unicul! dar foarte puternic, dacă ar fi adevărat — contra facultății pariziene?

Este d-l Drăghicescu diplomat al facultății juridice din Paris? Nu, va zice el cu groază, de parte de mine o marcă așa *aparentă* de incapacitate.

Urmă-a d-sa cursurile de la această facultate? Nu, îi vom zice noi, care o știm.

Atunci de unde easă d-l Drăghicescu arbitru al facultății juridice din Paris?

Din auzite! Rău atunci pentru d-sa că se mulțumește cu atîta pentru a judeca faptele, rău că pronunță așa repede un verdict de condamnare pe baze așa puțin sigure, contra unei facultăți cu reputația așa celebră!

Să-i dovedim acum că acela care l'a informat l'a indus în eroare. A fost o vreme, e just, cînd: «*analiza minuțioasă a fie cărui text absorbea pe profesorii parizieni*».

Dar epoca aceea și-a făcut veacul și trebuie să știm că ea legitima analiza minuțioasă, exegesa, în persistența căreia d-l Drăghicescu crede chiar azi.

Cînd un Cod e recent, decî în perfectă armonie cu nevoile sociale, întreaga viață juridică a unei societăți se materializează într'însul; a-l studia pe el numai, a-l comenta, înseamnă a ști tot dreptul acelei epoci, pentru că tot era cuprins în lege, nimic în afară de dînsa.

Privească d-l Drăghicescu Germania — pentru care constată că are aceiași iubire ca și mine, însă cu mult exclusivism în plus — și vadă dacă astăzi, cînd Codul german e abia de citît-va ani ca vîrstă, metoda juriștilor germani nu e exegesa!

(1) Ca de pildă în *Dreptul*, unde în numerile 2 și 5 din 1904 a studiat chestiunea raporturilor dintre drept și sociologie, ținîndu-se la generalități, de competența d-sale; de aceea și noi i-am recomandat articolele citirii, convinși de utilitatea lor.

(2) D-l Drăghicescu este diplomat în litere de la Paris, unde a stat ani, nu luni ca în Germania; și să ne permită a crede că nu poate fi prăpastie în valoarea respectivă a facultăților, cari constituiesc; Universitatea din Paris!

Cînd timp însă trece, cînd nevoile sociale încep a depăși litera legii, cînd dreptul nu e numai legea dar și ceva în afară, atunci analiza minuțioasă a textelor e insuficientă și puțin cite puțin dispăre.

O nouă metodă să impune: *generalizarea*.

Dar: *natura non fecit saltus*!

Și generalizarea trece prin două faze succesive: 1) generalizarea în limita Codului numai; noii grupări de articole, deosebite de acelea ale legiuitorului; 2) generalizarea absolută, unde nu mai e vorbă de explicarea literală a legii, unde dreptul apare cu ceva independent de lege și ca atare e studiat după gruparea rațională a ideilor.

Știe d-l Drăghicescu ce am rezumat în aceste cite-va rinduri?

Am refăcut evoluția metodei doctrinale în Franța în secolul al 19-lea!

Citească puțin numai în această direcție și va vedea cum trei școli s'au perindat în Franța: *școala exegetică* imediat după confecționarea Codului civil de la 1804—cu Troplong; *școala dogmatică* (generalizare mărginită) cu ilustrul Demolombe; și în fine *școala raționalistă* (generalizarea absolută) și care începe cu *Bufnoir*, profesor pe la 1870 deja!

Și de la *Bufnoir*, ce progres încă!

Cei care au auzit cursurile lui Planiol, Saleilles, Ambroise Colin, și mai ales acelea al admirabilului Thaller, spună d-lui Drăghicescu dacă ilustrii noștri profesori sacrifică exegesei!

Or dacă am stabilit că în Franța exegesa a fost numai punctul de plecare și că punctul final al evoluției metodei doctrinale e de peste 30 ani generalizarea, cum vine d-l Drăghicescu să afirme că azi «analiza minuțioasă a textelor absoarbe pe profesorii parizieni»?

Orî cunoaște d-l Drăghicescu starea lucrurilor în Franța și atunci cum emite o inexactitate; orî nu o cunoaște, și atunci de ce nu păstrează tăcerea?

Nu uitați, spune însă d-l Drăghicescu, că cei cari generalizează azi în Franța sunt elevi ai școlii germane!

Dar nu vede d-l Drăghicescu că se combate prin propriile lui argumente?

În adevăr, saū acțiunea germaniștilor în Franța e nulă și atunci se infirmă puterea școlii germane, saū acțiunea lor e eficientă și atunci școala franceză scapă de critică!

Și să nu creadă d-l Drăghicescu că cu citarea citor-va nume proprii va părea mai documentat; căci pe de o parte uită numele lui Girard și Cuq, adevărații aducători ai doctrinei germane în Franța, și pe de altă parte ne vorbește de Weiss, care dacă o fi făcut școala germană, nu pare a

fi tras mare profit dintr'însa din punct de vedere al generalizării!

Și dacă școala franceză ar fi așa streină preocupărilor de educație științifică în materie de drept, cum se face că noi, care ne rezervăm a merge mai tîrziu în Germania, am pus înaintea apariției articolului d-lui Drăghicescu problema educației juridice așa cum o cere știința și d-l Drăghicescu?

Să știe domnia-sa că ideile pe cari le aprobă, le-am emis sub inspirația profesorilor parizieni; dovadă că aceștia nu-și pierd timpul cu «analiza minuțioasă a textelor».

D-l Drăghicescu va conveni—în fond—că n'are dreptate; dar în aparență va prezenta mereu argumentul său capital: cum puteți vorbi de o educație științifică, cînd la facultatea de drept din Paris nu există o catedră de filosofia dreptului?

Și noi suntem de acord că o atare catedră e utilă; dar pe cînd noi constatăm că și în lipsa ei modul nostru de a concepe dreptul nu e așa rău și așa departe de acel al d-lui Drăghicescu, domnia-sa, sub influența unei idei fixe: adevăr, acolo unde-i catedră de filosofia dreptului, eroare acolo unde ea lipsește, și necăjit în exclusivismul său că nu poate cita în favoarea sa facultatea pariziană, se crede obligat pentru a convinge opinia publică de utilitatea sociologiei pentru drept, a critica educația juridică franceză, aducînd în opera lui distructivă, după cum am văzut, multă exagerare și chiar ne adevăr.

* * *

Am spus că d-l Drăghicescu nu se mulțumește a critica; el dă și remediul răului ce constată.

Dar imi pare ne-armonie între gravitatea răului semnalat și ușurința, micimea remediului.

În adevăr după, ce constată «îndărăt rămasa și foarte strîmta mentalitate a studenților în drept», după ce arată cum numai empirismul domnește la facultățile noastre, după ce afirmă că greu vom obține contrariul atita vîrem cit profesorii noștri se vor recruta printre doctorii de la Paris, «*isvorul empirismului*», ne dă ca remediū suficient stării acesteia de lucruri, crearea unei noi catedre!

Crede d-l Drăghicescu a fi convins pe cine-va prin propunerea sa: că a cugetat serios la soarta studiilor juridice la noi? Nu sare în ochi tendința articolului d-sale, unde se vorbește de educația juridică și de reorganizarea facultăților de drept incidental numai, și numai spre a susține teza finală?

Dar de alt-fel am fi prea exigenți cînd am cere d-lui Drăghicescu competența în chestiunile acestea; atunci de ce și-o ia dînsul?

O catedră de filosofia dreptului există la Iassy

și e ocupată de o persoană a cărei capacitate e universal stabilită: d-l profesor Stere. Putem zice, de aci, că nimic nu mai e de făcut la facultatea de drept din Iassy?

Chestiunea reorganizării facultăților juridice a fost discutată la noi în Iunie-Iulie 1904.

Ca să convingem pe d-l Drăghicescu de greutatea chestiunii și de prea marea ușurință cu care o tranșează, îl trimitem la articolele noastre din ziarul *Cronica* cu data de 9, 10, 11, 13, 14 și 15 Iulie 1904.

Va vedea acolo figurind în desiderate catedra ce reclamă, și asupra utilității căreia atrăsesem atenția înaintea d-sale; dar va vedea și cite multe altele mai trebuiesc pentru ridicarea nivelului nostru juridic (tabloul final de la pagina 58 din broșura noastră: *Observațiuni asupra reorganizării facultăților de drept*, București, 1904).

De asemenea, crede d-l Drăghicescu a fi tranșat problema educațiunii juridice numai prin crearea noii catedre? Departe această iluzie!

Alungarea empirismului nu se poate obține cu așa puțin; și o persoană străină dreptului va fi în imposibilitate a ne spune precis ce trebuie să facem în această direcție.

Să-și dea oboseală d-l Drăghicescu a citi *Curierul Judiciar* de la 27 Martie 1905 și va vedea cum se poate realiza un sistem de educație științifică, prin studii de istorie, de jurisprudență etc.

Și, dacă o va face cu siguranță va vedea d-l Drăghicescu cit a fost de greșit cînd a scris, venind vorba de utilitatea filosofiei în drept: «Ce trebuie mai mult de cit atît pentru a îmbunătăți starea de azi a studiilor juridice de la noi»?

Din cele ce precedă se poate vedea că incursiunea d-lui Drăghicescu în domeniul criticii juridice e motivată de dorința de a vedea creîndu-se o catedră de filosofia dreptului la facultatea juridică și de dorința de a o vedea ocupată în mod cit se poate mai convenabil.

Îl acord și utilitatea catedrei de și legiuitorul n'a vrut să ție cont de aceasta—și numirea D-sale ca titular al acestei catedre—cînd se va crea.

Dar nu pot tolera ca cine-va să se erijeze în critic juridic cînd își afirmă necompetința în această materie prin frase ca: *adaptarea faptelor la lege*, imposibilitate la care a ajuns d-l Drăghicescu creînd că e tot una cu inversul: *adaptarea legii la fapte*; și mai ales nu pot tolera ca prima facultate de drept din Europa și imensa majoritate a Romînilor cu studii să fie atît de aspru și nedrept judecați.

Trebuie să marturisim că nu ne așteptam nici o dată în persoana d-lui Drăghicescu la o documentare așa de puțin fundată, nici la o așa reprezentare în darea soluțiunei.

Aceasta mă face să mă gîndesc la rolul preponderant ce îl joacă interesul personal în determinarea actelor individului⁽³⁾.

E vreme ca fie-care să ne apărăm contra atacurilor celor cari se constituiesc a-tot-știitori.

A-tot-știitorul îmi face efectul unei mingi de *tennis*, care cu orî-ce preț vrea să ia posesie pe terenul fie căruia.

O puternică lovitură de rachetă caută a scoate însă pe îndrăzneța mingie din patruleterul, unde ea vrea să cadă. Rolul nostru trebuie să fie analog cu acel al jucătorului de *tennis*; e datoria noastră—în interesul opiniei publice—a respinge pe orî cine ar voi să-și dea fără rost cuvîntul în specialitatea altuia; și aceasta cu atît mai mult cu cit săgețile sint mai înveninate și mai svirlite cu răutate.

Nicolae I. Titulescu

Laureat al facultății de drept din Paris

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 12 Noembrie 1904

Președenția D-lui CHR. PHEREKYDE, Președinte

Maria Georgescu s. a. cu Tănase Chirea

Convenții sau contracte.—Contracte sinalagmatice.—Obligații.—Cauze.—Reciprocitate.—Principiul general din art. 1364 C. civ.—Fundamentul acestui principiu.—Locațiune.—Dacă se aplică acest principiu și la locațiune.—Dacă aplicarea menționatului text de lege este subordonat unei prealabile autorizări a justiției.—(Art. 1364 Cod civil).

1. *Regulă de drept stabilită prin art. 1364 din Codul civil, nu este de cît aplicarea principiului după care, în contractele sinalagmatice, obiectul obligațiunei unei părți este cauza obligației celei-l' alte, și, printr-o dreaptă reciprocitate, partea care nu-și execută obligația ei nu este în drept de a cere executarea obligației părții adverse.*

Dacă acesta este fundamentul sus citatului art. 1364 din Codul civil, acest text de lege trebuie a se aplica și în materie de locațiune, căci există aceiași rațiune, și nu s'ar pricepe în logică ca un proprietar să ceară executarea unui contract de arendare a cărui existență o contestă în justiție, formulând ast-fel două pretențiuni ce se exclud una pe alta.

Ast-fel există o justă cauză de temere pentru arendaș cînd i se face proces de resiliare de către proprietar de a fi depărtat după moșie, și decî este în drept, pînă la resolvarea procesului, să suspende plata arenzii.

2. *Legiuitorul nu subordonează aplicarea dispozițiilor art. 1364 din Codul civil, la o prealabilă autorizare a justiției.*

(3) Redacția Revistei Judiciare are grijă a anunța că articolul d-lui Drăghicescu a fost scris, cînd legea care crează 12 noi catedre universitare era numai în stare de proiect.

Decisiunea 480/904. — Respins recursul făcut de Maria Georgescu ș. a. contra decisiunii Curții de apel din București, s. III cu No. 171/904, data în proces cu Tănase Chirea.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier C. C. Ștefănescu;

Pe d-nii avocați C. Dissescu și Gr. Urlățeanu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat M. Valerian în combateri, și

Pe d-l consilier C. R. Manolescu loc ținător de procuror fiind minor în cauză, în concluziunile puse pentru respingerea recursului;

Deliberând,

Asupra motivului III:

III. Greșită interpretare și aplicare a art. 1364 C. civ.

Curtea aplicând art. 1364 la locațiunile afirmă că arendașul poate suspenda plata arendei de la sine fără a cere autorizarea justiției ori de câte ori va crede că are o justă temere de evicțiune.

În cazul nostru, nu numai că arendașul nu avea nici nejustă cauză de temere, dar art. 1364 nu se poate aplica, căci el se aplică numai în cas de revendicare sau ipotecare și în tot cazul numai justiția poate autoriza pe debitor a suspenda plata.

De alt-fel Chirea nu a înțeles a usa de acest drept de oare-ce el susține că a făcut plata și că așa cum e făcută este bine făcută, deci nu poate fi vorba de suspendarea plății.

Având în vedere decisiunea Curții de apel din București s. III-a cu No. 271/904, ce este supusă recursului;

Având în vedere că moștenitorii defunctei Paulina Capeleanu au cerut rezilierea contractului de arendare a moșiei Popeasca-Ciupagea, pe motiv că arendașul Tănase Chirea nu a răspuns la termenul convenit câștiul arenzii, ce trebuia plătit la 23 Martie 1904;

Având în vedere că acest câștiu ar fi fost datorit de Tănase Chirea în virtutea prelungirii contractului de arendare pe un nou period de 5 ani, cu începere de la sf. Gheorghe 1904, prelungire de contract ce se contestă de către susnumiții moștenitori;

Având în vedere că Curtea de apel a respins cererea de reziliere a contractului de arendare, întemeindu-se printre alte motive și pe acela, că pe cât timp moștenitorii nu voiasă a recunoaște prelungirea contractului de arendare pe noul period, și pe cât timp exista proces în această privință, Tănase Chirea avea justă cauză de a se teme să nu fie depărtat după moșie, și prin urmare era în drept, până la rezolvarea procesului, de a suspenda plata arenzii, conform art. 1364 din Cod. civil;

Considerând că regula de drept stabilită prin acest text de lege, nu este de cât aplicarea principiului general, după care, în contractele sinalagmatice, obiectul obligațiunei unei părți este cauza obligații celei-alte, și, printr-o dreaptă reciprocitate, partea care nu 'și execută obligația ei nu este în drept de a cere executarea obligații părții adverse;

Considerând că dacă acesta este fundamentul art. 1364 din C. civil, acest text de lege trebuie a se aplica și în materie de locațiune, căci există aceiași rațiune, și nu s'ar pricepe în logică ca un proprietar să ceară executarea unui contract de arendare a cărui existență o contestă în justiție, formulând ast-fel două pretențiuni ce se esclude una pe alta;

Considerând că de asemenea nică-eră legiuitorul nu subordonă aplicarea dispozițiilor art. 1364 din C. c. la o prealabilă autorizare a justiției;

Că, așa fiind, mijlocul de casare este neîntemeiat din ambele puncte de vedere și urmează a fi respins;

Considerând că întru cât decisiunea Curții de apel se susține pe aceste temeiuri de drept, devine inutil de a se mai examina cele-alte mijloace de casare,

privitoare la motivele de un alt ordin de considerațiune, pe care instanța de fond 'și mai întemeiază decisiunea ei;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Observație. — Atât Curtea de casație cât și Curtea din București pun în principiu, prin decisiile ce publicăm astă-dă, că art. 1364, care permite în unele cazuri, cumpărătorului, de a suspenda plata prețului, se aplică și la contractul de locațiune. De și nici un autor nu desleagă această chestie, totuși credem că decisiile de mai sus fac o bună aplicare a principiilor de drept, pentru-că, după cum foarte bine dice Curtea noastră supremă, art. 1364 nu este un text excepțional, ci o aplicare a regulii generale cunoscute în materie de contracte sinalagmatice că partea care nu 'și execută obligația sa, nu poate să ceară executarea obligației părții adverse. Ca atare, deci, această dispoziție trebuie să se aplice atit la contractul de locațiune, cât și la toate contractele sinalagmatice în genere. *Ubi eadem ratio, ibi idem jus.* În cât privește interpretarea mai pe larg a art. 1364, vezi D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. VIII, p. 748 urm. (N.R.)

CURTEA DE APFL BUCUREȘTI, Secția III

Audiența de la 3 Iunie 1904

Președenția D-lui N. BUDIȘTEANU, Președinte

Tănase Chirea cu Maria Georgescu și alții

Decisiunea civilă No. 171

Plată. — Ofertă reală. — Condițiunile pentru ca oferta reală să libereze pe debitor. — Ofertă neregulată. — Efectele ei. — Punerea în întârziere a creditorului. — (Art. 605 și 606 Pr. civ.).

Vinzare. — Locațiune. — Suspendarea prețului vinzării. — Dacă și locatarul are acest drept — Condițiunile. — (Art. 1364 Cod civil)

Convențiuni sau contracte. — Desființarea lor. — Pact comisoriu. — (Art. 1021 Cod civil).

1) Numai singură oferta reală are de efect de a libera pe debitor, și pentru ca oferta reală să fie regulată făcută se cere o somație către creditor în care să i se determine ziua, ora și locul unde i se va preda suma, și la caz de neprezentare a creditorului, constatarea acestui fapt prin portărei și apoi consemnarea banilor.

Dacă însă consemnarea banilor neregulată făcută de debitor nu se poate considera ca o ofertă reală liberatorie, totuși ea nu trebuie considerată ca lipsită de or-ce efect, și dînsa constată că debitorul a avut la îndemînă suma ce trebuia să plătească în ziua termenului, că el a pus-o la dispoziția creditorului, de și în mod neregulată, și că creditorul a refuzat de a o ridica.

În asemenea împrejurări nu se poate susține că debitorul a avut intențiunea de a nu 'și executa obligațiunea și că a fost în culpă, și această ofertă neregulată tot produce un efect: acela de a împiedica pe debitor de a fi în mora și de a pune, din contră, pe creditor în întârziere.

2) Dispozițiile art. 1364 din Codul civil, după care cumpărătorul are dreptul de a suspenda plata prețului dacă are o justă temere de evicțiune, sunt aplicabile și în privința contractelor de locațiune.

Ast-fel, locatarul, care prin contractul de locațiune este în drept a prelungi acest contract, și acest drept îi este contestat de proprietar care-i face proces de reziliere a contractului de locațiune, acest locatar are un just motiv de temere de a se vedea, în cas de plată a arendei, și cu arenda plătită și expulzat de pe moșie și deci este îndrituit de lege a suspenda plata arendei până la tranșarea litigiului și se poate dispensa chiar de consemnarea, fie ch ar neregulată, a arendei.

3) Dispozițiile art. 1021 relative la desființarea contractelor se aplică la toate convențiile sinalagmatice, fie că sunt învestite de un pact comisoriu ori nu.

S'au ascultat: d-nii avocați Th. Stelian și Mihail Valerian din partea apelantului Tănase Chirea, și d-nii avocați C. G. Dissescu, C. Nacu și Gr. Urlățeanu din partea celorlalți apelanți Maria C. Georgescu, C. C. Georgescu în calitate de soț și de curator al minorului emancipat N. Gr. Capeleanu și Mihail Gr. Capeleanu.

Curtea,

Asupra apelurilor făcute în potriiva sentinței tribunalului Ilfov secția I No 357/904. atât de Tănase Chirea, cât și de Maria C. Georgescu, C. C. Georgescu în calitate de soț al Mariei C. Georgescu și de curator al minorului emancipat N. Gr. Capeleanu, Mihail Gr. Capeleanu și N. Gr. Capeleanu;

Având în vedere că din actele părților și debateri, rezultă că între defuncta Paulina Capeleanu și Tănase Chirea au intervenit două contracte, unul de vânzare a pădurii după moșia Popeasca-Ciupagea din județul Vlașca, și altul de arendare al acestei moșii pe termen de 5 ani, de la 23 Aprilie 1904 și cu singura condițiune ca el să încunoștiințeze pe proprietară, într'un termen stipulat, despre intenția sa de a prelungi contractul;

Având în vedere că la termenul convenit arendașul a notificat noilor proprietari, moștenitorii defunctei Paulina Capeleanu, că înțelege a beneficia de facultatea ce-și rezervase și că prelungește durata contractului de arendare încă pe 5 ani;

Având în vedere că proprietarii refuzând a recunoaște arendașului dreptul ce-și rezervase prin contract, s'a urmat între părți judecată care s'a terminat prin decizia acestei Curți care consfințește dreptul arendașului și decide că contractul este prelungit pe 5 ani;

Având în vedere însă că pe când judecata urma între părți, și înainte ca această Curte să-și fi pronunțat decizia, sosește termenul de 23 Aprilie 1904 când arendașul urma să-și achite un câștig;

Având în vedere că în ziua de 24 Martie, Tănase Chirea prin somația No. 7697 face cunoscut proprietarilor că în ziua esactă a termenului de 23 Aprilie 1904, s'a prezentat la domiciliul lor pentru a le plăti arenda și ne găsind pe nimeni care să primească plata, a depus suma la Casa de Depuneri și consemnațiunii, iar recipisa la Corpul portăreilor unde-i invită a o ridica spre a-și încasa banii;

Având în vedere că moștenitorii defunctei Paulina Capeleanu, văzând că refuzul lor de a recunoaște prelungirea contractului a fost declarat judecătorește ca fără temei și că cererea lor reconvențională prin care cereau rezilierea aceluși contract a fost asemenea respinsă definitiv, au căutat a se folosi de faptul că nu li s'a făcut oferte reale în regulă și au introdus acțiunea de față, prin care cer din nou rezilierea contractului și evacuarea imobilului pentru neplată a arende la termenul stipulat;

Considerând că din aceste împrejurări reese că proprietarii nu urmăresc încasarea arende la timp, căci în acest caz s'ar fi grăbit a-și ridica banii de la Casa de Depuneri, ci îndepărtarea cu or-ce preț și pe or-ce cale a arendașului;

Considerând că oferta reală singură are de efect de

a libera pe debitor și că art. 605 și 606 Pr. civ., prevăd, pentru ca oferta reală să fie regulat făcută, o somație către creditor în care să i se determine ziua, ora și locul unde i se va preda suma, și la caz de neprezentare a creditorului, constatarea faptului prin portărei și apoi consemnarea banilor;

Considerând că nici una din aceste măsuri nu a fost îndeplinită de Tănase Chirea care s'a mulțumit numai a consemna suma, a depune recipisa la portărei și a invita pe proprietarii s'o ridice, și că în consecință nu se poate susține că în speță s'a făcut o ofertă reală în conformitate cu cerințele legii, și prin urmare Tănase Chirea nu se poate pretinde liberat;

Considerând asemenea că în primul contract de arendare, se stipulase un pact comisoriu care cată a-și produce efectul și pentru al 2-lea period de 5 ani, de oare-ce în contract se stipulează dreptul de prelungire sub toate condițiunile prevăzute în el;

Considerând însă că dacă depunerea neregulată făcută de Tănase Chirea, nu se poate considera ca o ofertă reală liberatorie, totuși ea nu trebuie considerată nici ca lipsită de or-ce efect, și că din ea se constată că el a avut la îndemână suma ce trebuia să plătească în ziua termenului, că el a pus-o la dispoziția proprietarilor, de și în mod neregulat, și că aceștia au refuzat a o ridica;

Considerând că în asemenea împrejurări nu se poate susține că el a avut intențiunea de a nu-și executa obligațiunea și că a fost în culpă; această ofertă neregulată tot produce un efect, acela de a împedica pe Chirea de a fi în mora și de a pune din contră pe Capeleanu și Georgescu în întârziere;

Considerând că dacă nici o culpă alta nu i se poate imputa de căl neîndeplinirea unei formalități, pactul comisoriu nu-și poate produce efectul, de oare-ce în intenția părților el nu a putut să fie stipulat de cât ca o pedeapsă pentru culpa debitorului;

Considerând de alt-fel că conform dispozițiilor art. 1364 Cod. civ., cumpărătorul are dreptul a suspenda plata prețului, dacă are o justă temere de evicțiune;

Considerând că această dispoziție prevăzută de lege pentru contractele de vânzare este aplicabilă și în privința contractelor de locațiune;

Considerând că Chirea avea un just motiv de temere de oare-ce proprietarii i contesta dreptul de a prelungi contractul, și de oare-ce litigiul era dedus înaintea instanțelor judecătorești, litigiul al cărui rezultat Chirea nu putea să-l prevadă;

Că prin urmare el era expus, în caz de plată a arende, să se vadă și cu arenda plătită și expulzat de pe moșie;

Că în asemenea condițiuni el era îndrituit de lege de a suspenda plata arende până la tranșarea litigiului, și se putea dispensa chiar de acea depunere neregulată pe care a făcut-o;

Considerând că în caz de justă temere, debitorul este în drept a suspenda de la sine plata, fără a cere autorizarea justiției, de oare-ce nicăeri legea nu-i impune o asemenea autorizare, ci din contră art. 1364 Cod. civ., spune clar că el poate suspenda plata, rămânând ca în urmă, atunci când s'a chemat în judecată, justiția să hotărască dacă motivul de temere invocat de el, era sau nu întemeiat, dacă era sau nu îndreptățit să suspende plata;

Considerând că obiecțiunea ce se face că suspendarea plății prețului nu este admisă de cât în caz de o acțiune în revendicare sau ipotecară, nu este fondată, căci este admis în jurisprudență că cazurile arătate de art. 1364 sunt indicative, iar nu limitative;

Considerând că obiecțiunea că din faptul depunerii câștigului se constată intenția lui Chirea de a renunța la dreptul de suspendare a plății, este lipsită de or-ce tărie, de oare-ce, orî plata a fost făcută și atunci nu poate fi vorba de pact comisoriu, or n'a fost făcută, și atunci nu poate fi vorba de plată;

Considerând în fine că din toate împrejurările procesului arătate mai sus, apare că moștenitorii defunctei Paulina Capeleanu, în scop de a ajunge la rezilierea contractului, au căutat să pună pe Chirea în imposibilitate de a-și achita arenda la ziua termenului, și că prin asemenea mijloace lipsite de bună credință, nimeni nu-și poate ameliora situațiunea;

Considerând că moștenitorii Capeleanu, turburând folosința lui Chirea prin acea acțiune îndreptată în contra arendașului lor, au călcat ei cei dintâi obligațiunile lor, și prin urmare nu dânsii sunt în drept a invoca pactul comisorii; art. 1021 Cod. civ., se aplică la toate convențiile sinalagmatice, fie că sunt investite de un pact comisorii or nu;

Considerând în consecință că apelul lui Tănase Chirea este întemeiat și călă a fi admis, iar sentința tribunalului de prima instanță reformată în totul;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul.

(ss) N. Budișteanu, V. Bossy, G. Flaișen.

O p i n i u n e

Pentru motivele din sentința apelată, subsemnatul sunt de părere a se respinge apelul făcut de Tănase Chirea și a se confirma sentința apelată.

(s) I. E. Dobrescu.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, Secția I

Audiența de la 18 Noembrie 1904

Președenția D-lui ȘC. PÔPESCU, Prim-president

Direcția C. F. R. cu Căpitan T. Paladi

Decisia civilă No. 354

Urmărire.—Pensionari.—Funcționari.—Datorii către Stat.—Urmărirea pensiilor și lefurilor de către Stat.—Datoriile pentru care Statul poate urmări pensiile și lefurile.—Datorii privilegiate.—(Art. 409 Pr. civ.).

Statul nu poate urmări pensiile și lefurile debitorilor săi de cit numai pentru datorii a le sale privilegiate, isvorind din impozite, amenzi, etc., prevăzute de Codul civil și legea sa specială, iar nici de cum pentru ori ce datorie a sa particulară.

S'au ascultat d-nii avocați: N. Brezianu din partea apelantei Direcția C. F. R. și D. R. Rosetti din partea intimatului Căpitan T. Paladi;

Curtea,

Având în vedere că Direcțiunea C. F. R. a făcut această poprire în baza sentințelor tribunalului Ialomița, No. 87 din 1891 și 37 din 1892, și a decisiunii Curței de apel din Galați, secția II, No. 119 din 1897, investită cu formula executorie, prin care Căpitan Th. Paladi, este condamnat să plătească Direcțiunii suma de 6210 lei, pe care s'a oferit a o da în folosul construirii liniei ferate București-Petești, pentru ca traseul acestei linii să treacă și pe moșia sa Tândărei;

Având în vedere că Direcțiunea pretinde că fiind o ramură a Ministerului de lucrări publice, adică a Statului, are dreptul de a urmări și popri până la o treime, pensiunile de retragere și lefurile funcționarilor debitori a săi, pentru ori ce fel de creanțe ale sale, conform art. 409 din procedura civilă, de oare-ce acest articol nu face nici o distincțiune de natura și originea creanțelor în baza căruia se face urmărirea;

Având în vedere că, de și prin art. 409 din Pr. civ. se prevede o excepțiune în favoarea Statului la principiul insesibilității și neurmăririi pensiunilor și lefurilor funcționarilor, această excepțiune însă nu poate fi invocată de Stat în toate cazurile, ci numai cînd e vorba de datorii ce s'au născut direct în favoarea Statului, provenind din impozite, amenzi și alte venituri

ale sale, iar nu și pentru datorii pe care Statul le-ar urmări ca creditor particular, cum este în speță;

Că acest lucru reese din împrejurarea că dispozițiunile art. 409 au fost create de legiuitor în favoarea debitorului, pentru a-l pune la adăpostul nevoilor, asigurându-l resursele indispensabile vieții zilnice, și de sigur scopul propus prin edictarea acestei măsuri tutelare ar rămîne în parte iluzoriu, dacă Statul ar putea să urmărească pe pensionar sau funcționar pentru niște datorii private, pe cari un simplu particular nu le-ar fi putut urmări;

Că mai mult, din debaterile urmate în Parlament cu ocaziunea modificării legii de procedură, se învederează pe deplin că aceasta a și fost intenția legiuitorului, de oare-ce d. Ministru al justiției, în explicațiunile ce a dat relativ la art. 409, arată că s'a declarat urmăribile lefurile și pensiunile pentru incasarea creanțelor pe cari dreptul comun le consideră ca creanțe privilegiate; or, creanțele de cari se prevalează Direcțiunea căilor ferate nu au nici un privilegiu, fiind niște simple creanțe chirografare;

Că dar, apelul Direcțiunii este neîntemeiat și ca a-tare urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul;

(s) Șc. Popescu, V. Bossy, Șp. Stătescu, G. Flaișen, V. Pretorian.

TRIBUNALUL DE NOTARIAT ILFOV

Audiența de la 19 Maiu 1904

Președenția D-lui P. A. FLORIAN, Președinte

Calea Ferată cere validarea poprirei asupra pensiiei Căpit. Paladi, pentru datorii neprivilegiate

Sentința No. 167

Urmărire.—Pensionari.—Funcționari.—Datorii către Stat.—Urmărirea pensiilor și lefurilor de către Stat.—Datoriile pentru cari Statul poate urmări pensiile și lefurile.—Datorii privilegiate.—(Art. 409 din Pr. civilă).

Statul nu poate urmări pensiile și lefurile debitorilor săi de cit pentru datorii ale sale privilegiate, isvorind din impozite, amenzi, etc., prevăzute de Codul civil și legea sa specială, iar nici de cum pentru ori-ce datorie a sa particulară.

Tribunalul,

Având în vedere cererea de poprire făcută de Direcția Căilor Ferate Române, prin petiția reg. la No. 47005/903;

Având în vedere susținerile și opunerile orale ale părților;

Având în vedere că în fapt, din debaterile urmate, cit și din dosarul cauzei, se constată următoarele:

Direcția C. F. R., în baza sentințelor Trib. Ialomița cu No. 87/91 și 37/92 și a decisiiei Curței de apel, sec. II din Galați, No. 119/97, investită cu formula executorie și pentru despăgubirea sa de suma de lei șase mii două sute dece, la care Căpitan Th. Paladi este condamnat către numita Direcție a plăti pentru construirea unei gări pe moșia acestuia Tândărei, a cerut a se face poprire în mîinele Ministerului de Finanțe pe a treia parte din pensia ce Căpitan Th. Paladi primește de la acest Minister;

Având în vedere că această poprire, prin ordonanța Președențială a acestui Trib. No. 14014/903, s'a ordonat a se face prin corpul de Portărei, poprire ce s'a efectuat în mîinele terțiului poprit, în ziua de 30 Decembrie 1903, după cum constată procesul-verbal al agentului judecătoresc de pe lîngă acest tribunal, atașat la dosar;

Având în vedere că adî reprezentatul creditorului popritor, Direcția Căilor Ferate Române, pe baza sus diselor titluri de creanță ale sale și în virtutea art. 409 Pr. civ., cere validarea acestei popriri în mîinele Ministerului de Finanțe, pe a treia parte din pensia debitorului său Căpitan Th. Paladi, ce lunar primește de la acest Minister, susținînd că Statul are drept, dupe acest text de lege, de a urmări și popri pînă la o treime pensiunile pensionarilor și lefurile funcționarilor debitorilor al săi pentru ori-și-ce fel de creanță a sa ;

Având în vedere că la aceasta intimatul debitor o-pune că, potrivit dispozițiilor art. 409 Pr. civ., Statul nu poate urmări pensiunile de retragere și lefurile funcționarilor de cit numai pentru datorii privilegiate prevăzute de art. 1725 Cod. civ., isvorînd din imposite, amendă, etc., iar nici de cum pentru ori-ce creanță a sa particulară ;

Având în vedere textul art. 409 Pr. civ., care, în prima parte, declară că pensiile de retragere, recompense naționale și lefurile eclesiasticilor, militarilor și tutulor funcționarilor plătiți de Stat, district, sau comună, nu se pot urmări de cit pînă la o treime pentru datorii către Stat, penalități prevăzute de lege, precum și creanțele privilegiate prescise de art. 1729 Codul civil ;

Considerând că legiuitorul, prin acest articol, dînd drept Statului de a putea urmări pensiunile și lefurile funcționarilor debitorilor al săi pentru o treime din pensie și leafă pentru datorii ale sale și imediat după pentru datorii către Stat, adăugînd cuvințele penalități prevăzute de lege, de aci rezultă neîndoișor că Statul nu poate urmări pensiunile și lefurile debitorilor săi de cit pentru datorii ale sale privilegiate isvorînd din imposite, amendă, etc., prevăzute de Cod. civil și legea sa specială, iar nici de cum pentru ori-ce datorie a sa particulară, căci dacă aceasta ar fi fost intențiunea legiuitorului, nu ar fi avut de cit s'o declare categoric, fără a avea nevoie de a adăuga cuvintele «penalități prevăzute de lege», cari nu pot fi altele de cit acelea ce isvorăsc din dări către Stat impuse prin lege ;

Considerând că în specie Statul urmărind pensia d-lui Căpitan Th. Paladi, nu pentru o datorie privilegiată, isvorînd din imposite impuse de lege, ci pentru o datorie particulară în așa cas, față de cele expuse mai sus, nu se poate prevala de disp. art. 409 Pr. civ., ci trebuie să se supue regulilor prescise de dreptul comun pentru incasarea creanței sale, urmărind ori-ce avere a acestuia, afară de pensie ;

Că așa fiind, față de acestea, poprirea în cestiune făcută de Direcția Căilor Ferate Române urmează a se invalida ;

Pentru aceste motive, Tribunalul, în majoritate, invalidează poprirea, etc.

(ss) Florian, Juca

O p i n i e

Sub-semnatul,

Având în vedere că art. 409 Pr. civ., permite Statului a urmări pe datornicii săi, fără a distinge felul datoriei ce se urmărește ;

Având în vedere că ar fi nedrept ca Statul, care plătește pensiuni, să nu poată urmări pe debitorii săi asupra acestor pensiuni, cînd datornicii nu au altă avere ;

Având în vedere că nu se poate spune cum că Statul urmărește, conform art. 409, numai datoriile derivând din imposite, de oare-ce pentru aceste datorii Statul are o lege specială de urmărire, mult mai expeditivă, și a zice că art. 409 a voit să dea Statului dreptul de a urmări pe debitorii pentru aceleași feluri de datorii, ar însemna a da Statului două căi de urmărire, una mai repede, conform legii sale speciale, și alta mai puțin repede, conform legii de Procedură civilă, ceea ce este inadmisibil ;

Având în vedere că, dacă se compară vechiul text al articolului 409 cu cel nou, se vede și mai bine că legiuitorul a înțeles a da Statului dreptul de a urmări pensiunile datornicilor săi pentru ori-ce-fel de datorie, de oare-ce, după vechiul articol, atît particularii, cit și Statul, puteau urmări pensiunile pentru ori-ce datorii, legiuitorul din 1900, modificînd art. 409, s'a mulțumit a scoate vorba «particularii», lăsînd numai vorbele «datorii către Stat», deci legiuitorul a înțeles a permite Statului, ca și înainte de revizuirea procedurii din 1900, a urmări pensiunile pentru ori-ce datorii, luînd acest drept numai particularilor ;

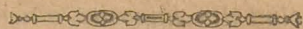
Având în vedere că de și debitorul pretinde că după ce legiuitorul, în art. 409, declară că se pot urmări pensiunile pentru datorii către Stat, adaugă și pentru penalitățile prevăzute de lege, ceea ce ar însemna că nu pentru ori-ce datorii, căci alt-fel n'ar fi adăugat și cuvintele «penalități prevăzute de lege», însă acest argument nu poate fi serios, căci se poate explica de ce se găsește vorba penalități. Intr'adevăr legiuitorul din 1900 a copiat art. vechiu 409 ast-fel cum era, suprimînd numai cuvîntul «particularii», fără da și da seama că, în modul cum s'a modificat articolul, aceste cuvinte «penalități» erau fără folos ;

Având în vedere că din desbaterile urmate în Parlament, cu ocazia modificării art. 409, în sensul ca pensiile să se poată urmări numai pentru datorii privilegiate, se constată cum că noua lege voia mai ales să lovească în cămătari ; că, deci numai particularilor legiuitorul voia să ia dreptul de a urmări pensiile pentru ori-ce fel de datorie, iar nici de cum Statului ; că, deci, Statul și după aceea lege și după modificarea Codului de procedură are dreptul de a urmări pensiunile pentru ori-ce fel de datorii ;

Având în vedere că nici argumentul tras din faptul că Parlamentul a respins un amendament în care se dicea că Statul poate urmări pensiunile pentru ori ce datorie nu este concludent, de oare-ce amendamentul cuprinde și alte dispozițiuni, și el a fost respins pur și simplu, fără a se arăta motivele pentru care a fost respins ;

Că așa fiind, sunt de părere a se valida poprirea.

Jude supleant, (s) G. Meitani.

O nouă Revistă

Ne-am bucurat și ne bucurăm tot-d'a-una cînd vedem că pe tărîmul juridic se fac noui producțiuni și nu ne-am oprit nici odată de a lăuda pe acei cari, înfruntînd neajunsurile la cari poate da loc înființarea unei noi gazete sau reviste literare ori juridice, pun deasupra lor interesul general și fac sacrificii pentru a da publicului cititor—foarte restrîns la număr—bucăți fie literare fie juridice.

Revista Judiciară, a cărei apariție ne facem o deosebită placere să o salutăm, va împlini de sigur un gol ce se simțea în literatura noastră juridică și, jăd_cînd după numărul ca și după calitățile colaboratorilor din primul număr, suntem îndrituiți a crede că va fi îmbrățișată cu căldură de lumea noastră cultă, pentru că fie-care va găsi într'însa ceva nou de învățat.

Noi, felicitînd pe inițiatorii acestei reviste, îi urăm o cale neledă și fructuoasă.

Rugăm stărnitor pe abonații rămași în întîrziere cu plata abonamentelor, să trimită samele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului Curierul Judiciar, București, sau să plătească la prezentare numai în mîna incasatorilor : I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu mactă, investite cu ștampila Curierului Judiciar.